

dr Magdalena Barańska
Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu

Projektowanie naukowej kariery zawodowej. Przegląd wybranych narzędzi

Dojrzewająca na przestrzeni wieków autonomia uniwersytetów i ich niezależność, rozwój nauk, postęp naukowo-technologiczny, upowszechnienie edukacji i idąca z nim w parze emancypacja społeczeństw spowodowała, że doceniono ludzi nauki. Specyfika pracy badacza nie daje ująć się w sztywne ramy i opisy, przez co pewne jej aspekty wymykają się definicjom i charakterystykom. Praca na uczelni wyższej to szczególny rodzaj aktywności zawodowej a projektowanie kariery badacza i związany z nią awans zawodowy jest określony przez przepisy. W dobie internacjonalizacji kształcenia wyższego, poszerzania współpracy naukowej, zmian przepisów i sposobów finansowania nauki realizacja kariery naukowej może być trudna i łatwa zarazem. W celu realizacji poszczególnych „zadań karierowych badacza” powstał szereg narzędzi wspierających proces projektowania rozwoju zawodowego pracowników nauki. Wystąpienie będzie poświęcone tym właśnie (wybrany) narzędziom.

dr hab. Agata Chabior, prof.
UJK
Uniwersytet Jana
Kochanowskiego w Kielcach

Uwarunkowania samotności seniorów w środowisku miejskim i wiejskim

Omawiane będzie samotność seniorów i jej uwarunkowania w środowisku miejskim i wiejskim, zagadnienia które zwłaszcza w czasach COVID 19 nabierają szczególnego znaczenia, Samotność jest istotnym fenomenem dla prowadzenia badań w ramach różnych dyscyplin naukowych pedagogiki nie wyłączając. To doniesienia z badań w których zastosowano Skalę Samotności Rascha (S-RASCHA).

dr Justyna Cherchowska
Wyższa Szkoła Społeczno-
Ekonomiczna w Gdańsku

Aktywność edukacyjna a zadowolenie z życia osób w wieku senioralnym

Zadowolenie z życia jest kategorią interdyscyplinarną, a w większości ujęć teoretyczno-empirycznych determinowane jest przez ogólny dobrostan, poczucie kontroli nad własnym życiem, zaspokojenie potrzeb, podejmowane aktywności i formy spędzania czasu wolnego, kontakty społeczne, zasoby materialne i kondycję psychofizyczną.

Z prezentowanych w referacie wynikach badań dotyczących czynników decydujących o poczuciu zadowolenia z życia seniorów będących słuchaczami uniwersytetów trzeciego wieku wynika, że zadowolenie z życia jest kształtowane poprzez ich uczestnictwo w zajęciach oferowanych przez Uniwersytet Trzeciego Wieku. O uczestnictwie w różnych typach zajęć UTW decydują czynniki socjodemograficzne. I tak: im dłuższy jest okres uczęszczania seniorów do UTW, tym częściej słuchacze biorą udział w kołach zainteresowań, zajęciach sportowych, wycieczkach, imprezach integracyjnych i wolontariacie. Staż uczestnictwa w zajęciach oferowanych przez UTW, wpływa natomiast na obniżenie ich udziału w wykładach, a wyższy poziom wykształcenia decyduje o częstszym udziale osób starszych w kołach zainteresowań, wycieczkach i wolontariacie. Interesujące wyniki dotyczą też motywów korzystania przez seniorów z zajęć oferowanych Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Wiązą się one z chęcią ciekawie spędzanego czasu, możliwościami zdobywania nowej wiedzy i umiejętności, możliwościami nawiązania nowych znajomości oraz możliwościami partycypacji w życiu środowiska lokalnego.

dr Dorota Ciechanowska
Wyższa Szkoła Bankowa w
Poznaniu, Wydział
Ekonomiczny w Szczecinie

Uczenie się zmiany jako adaptacja do nowej formuły studiowania w czasie pandemii studentek studiujących zaocznie

Obostrzenia wprowadzone w wyniku pandemii COVID 19 wymusiły na uczelniach wprowadzenie nauczania zdalnego i hybrydowego. Nowa organizacja nauki postawiła studentki zaoczne wobec konieczności łączenia opieki nad dziećmi, pracy on-line oraz zdalnej nauki własnej. Była to nowa, trudna sytuacja, która ujawniła różne sposoby radzenia sobie ze zmianą. Przybierały one postać od niechęci i buntu aż po wymiary twórczego rozwoju.

dr hab. Beata Cyboran
Uniwersytet Pedagogiczny w
Krakowie

Edukacja dorosłych w kontekście postpandemicznych przemian uczestnictwa w kulturze

Uczestnictwo w kulturze przechodzi znaczące przemiany za sprawą upowszechnienia się wirtualnych wydarzeń artystycznych. To, co funkcjonowało przez pandemię COVID-19 jako okazjonalne, stało się naturalnym i dość powszechnym wyborem wielu odbiorców. Większość z obserwowanych wcześniej trendów w uczestnictwie, zostało przez pandemię zintensyfikowane. Pojawiają się nawet sugestie, że powrót do wcześniejszych praktyk kulturowych, już nie będzie miał miejsca. To, że uczestnictwo w kulturze ma bogaty potencjał edukacyjny, jest kwestią nie wymagającą silniejszej argumentacji, ale nowe praktyki w zakresie partycypacji w kulturze niosą ze sobą nowe wyzwania i możliwości. Proponowane wystąpienie będzie próbą odpowiedzi na pytanie, jak pandemia zmieniła wzory uczestnictwa w kulturze Polaków i jakie nowe zjawiska w edukacji dorosłych ta zmiana może generować, a jakie już istniejące wzmocni.

dr Ewa Dębska
Uniwersytet Warszawski

Praktyki zawodowe źródłem uczenia się studentów- aplikacja Zintegrowanego Modelu Refleksyjności

W obecnej sytuacji trudno odpowiedzieć na pytanie czy będzie potrzebna, a jeśli tak to jaka będzie edukacja w przyszłości. Wydaje się jednak, że uczenie się jednostki nadal będzie wymagało od niej swoistego zaangażowania fizycznego i mentalnego. W związku z tym celem wystąpienia będzie omówienie wyników badań jakościowych dotyczących nabywania przez studentów nowych doświadczeń, umiejętności zawodowych w tym do prowadzenia krytycznego namysłu oraz orientowania się w rzeczywistości podczas praktyk zawodowych. Punktem odniesienia do uczenia się będzie Zintegrowany Model Refleksyjności.

prof. dr hab. Elżbieta Dubas
Uniwersytet Łódzki

Uczenie się samotności na przedprożu dorosłości. Zrównoważone ujęcie samotności

W wystąpieniu autorka koncentruje się na uczeniu się samotności jako podstawowej kategorii poznawczej monoseologii pedagogicznej. Monoseologia pedagogiczna jest subdyscypliną pedagogiczną, której przedmiot badań dotyczy dwóch kluczowych fenomenów ludzkiego życia: samotności oraz uczenia się. Oba rozumiane są tu szeroko.

Uczenie się samotności rzadko było przedmiotem badań empirycznych. Mieści się ono w obszarze andragogicznych rozważań nad uczeniem się dorosłych, szczególnie uczeniem się egzystencjalnym. Poniżej przykład takich badań, dotyczących osób znajdujących się na przedprożu dorosłości (w wieku 18 – 25), w okresie moratoryjnym. Wyniki tych badań skłaniają ku szerszej refleksji nad bardziej zrównoważonym niż dotychczas (w praktyce życia, instytucji edukacyjnych, przestrzeni publicznej) rozumieniem samotności, które przeciwstawiając się współczesnej koncentracji na osamotnieniu ukazywałoby także samotność jako wartość - doświadczenie pozytywne. Refleksyjność zaś, ta kluczowa owocna trajektoria uczenia się (według Petera Jarvisa), zyskałaby status koniecznej umiejętności, bo decydującej o pozytywnych efektach uczenia się samotności.

mgr Jakub Fabiś

Aktywność edukacyjna w starości a postawy tolerancji oraz uprzedzenia wobec przedstawicieli mniejszości w Polsce

Wystąpienie dotyczy tolerancji i uprzedzeń, jakie przejawiają osoby starsze. Celem badania było określenie zależności między aktywnością edukacyjną (korzystaniem z oferty edukacyjnej uniwersytetu trzeciego wieku) podejmowaną przez osoby starsze a ich postawą tolerancji, czyli stosunkiem do przedstawicieli mniejszości narodowych i religijnych, osób o innym kolorze skóry oraz osób homoseksualnych. Wszyscy uczestnicy badania byli polskimi seniorami (n=80). Założono, że osoby wykształcone będą wykazywały mniej uprzedzeń wobec przedstawicieli mniejszości. Wyniki pokazały, że słuchacze uniwersytetu trzeciego wieku są bardziej tolerancyjni wobec osób należących do wszystkich mniejszości niż ich niewykształceni rówieśnicy.

dr hab. Artur Fabiś
Stowarzyszenie
Gerontologów Społecznych

Znaczenie czasopism w zrównoważonym rozwoju andragogiki

Założyć można, że czasopisma naukowe są jednym z bardziej znaczących podmiotów w budowaniu tożsamości dyscypliny. Celem wystąpienia jest przedstawienie wybranych elementów tożsamości andragogiki z perspektywy najważniejszych polskich czasopism andragogicznych (treści, metodologia, jakość tekstów). Czasopisma andragogiczne postrzegane są więc jako podmioty stojące przed szansą wpisania się w zrównoważony rozwój andragogiki. Analizie poddano artykuły zamieszczone w czterech najważniejszych dla specjalistów, badaczy edukacji dorosłych periodykach naukowych z lat 2020-2021. Ich wyniki wskazują zarówno na najbardziej eksplorowane przez badaczy obszary tematyczne, a są nimi: metodyka uczenia się i nauczania, praca i zawód, szkolnictwo wyższe oraz komparatystyka, jak i na brakujące obszary tematyczne np. z zakresu poradnictwa, edukacji nieformalnej czy metodologii badań i teorii. Dostrzeżono także dominację tekstów o charakterze przeglądowym nad doniesieniami z własnych badań. Analiza jakościowa tekstów pozwoliła z kolei na dokonanie pewnych refleksji nad formalną i merytoryczną stroną publikacji. W konsekwencji przedstawiono postulaty wobec działalności publikacyjnej wraz z nowymi zadaniami rady redakcyjnej, rady naukowej i recenzentów, które wpisywać się będą w zrównoważony rozwój andragogiki.

prof. dr hab. Ryszard Gerlach
Uniwersytet Kazimierza
Wielkiego w Bydgoszczy

Perspektywy rozwoju edukacji dorosłych ze zmianą socjo-zawodową w tle

Pojęcie „edukacji dorosłych” w powiązaniu z pojęciem „zmiany” daje szeroki obszar interpretacyjny. Najczęściej związek tych pojęć umieszcza się w szeroko rozumianych kontekstach społecznych, gospodarczych, politycznych, rozważaniach nad przyszłością tych systemów czy niedogodnościami ich funkcjonowania. Natomiast w prezentowanym ujęciu edukacji dorosłych skojarzona została z dość szczególnym obszarem zmiany socjo-zawodowej. Nie ulega wątpliwości bowiem, że w przyszłość systemów społecznych będą wpisywały się problemy powiązane z wymogiem zmiany, w trakcie dorosłego, zawodowego życia człowieka, nie tylko stanowisk pracy ale także zawodów. Stąd też wszelkie formy edukacji dorosłych nie tylko winny być przy tym obecne, ale również inspirować czy aktywizować dorosłych do ustawicznej aktywności edukacyjnej. Jak zauważył Manuel Castells w znanej swojej książce „Społeczeństwo sieci”, (Castells, 2013, s. 270) nowe technologie informacyjne przeddefiniują procesy i role samych pracowników, a co za tym idzie strukturę zatrudnienia i zawodów. Wzrost wyuczonych kwalifikacji ogólnych i specjalistycznych, wymaganych na nowych przekształconych stanowiskach struktury zawodowej, jeszcze bardziej przyczyni się do segregacji siły roboczej wg wykształcenia. Nie chodzi tu tylko o klasyczny model zamiany „niebieskich kołnierzyków” na „białe kołnierzyki”, i dalej na „złote”. Chodzi tu o to, że poziom wykształcenia i wykonywane zawody, coraz bardziej będą przyczyniały się do procesów stratyfikacyjnych społeczeństwa, do ekonomicznych sukcesów i wiążących się z nim miejscem w strukturach społecznych, bądź też porażek i społecznej ekskluzji.

dr hab. Dorota Gierszewski
Uniwersytet Jagielloński

Edukacja dorosłych w czasach kryzysu

Intensywne zmiany technologiczne, cywilizacyjne, społeczne i inne, we współczesnym świecie, oddziałują na wiele obszarów życia człowieka. A w naturalny bieg ludzkiego życia wpisane są z jednej strony wynikające ze zmian nieprzewidywalność i brak stałości, z drugiej wręcz nieograniczone możliwości w dostępie do wiedzy i rozwoju. Czego potrzebuje człowiek, aby poradzić sobie ze zmianami? Czy uczenie się dorosłych winno ograniczać się do nowych umiejętności?

dr Joanna Golonka-Legut
Uniwersytet Wrocławski

Formy i praktyki audio-wizualne w edukacji dorosłych wrażliwej na kreatywne i refleksyjne uczenie się. Doświadczenia akademickie

W referacie zostaną podjęte następujące wątki:

- kultura popularna jako źródło uczenia,
- istota kultury audio-wizualnej,
- relacja: audiowizualność - uczenie się - edukacja dorosłych,
- formy i praktyki audiowizualne w edukacji dorosłych
- przykłady.

lic. Justyna Gomolla
Uniwersytet Jagielloński

Obecność tolerancji w edukacji

Idea tolerancji była zawsze nierozzerwalnie związana z człowiekiem oraz niezbędna do pokojowego koegzystowania w społeczeństwie. Wydawałoby się, iż wraz z postępowaniem na wielu płaszczyznach ludzie będą również bardziej otwarci na inność i nowość w postawach drugiego człowieka. Jednak nadal można spotkać się z podważaniem sensu prezentowania postaw tolerancyjnych. Mając na uwadze możliwe konsekwencje przejawiania zachowań nietolerancyjnych, warto zastanowić się nad obecnością tolerancji w edukacji, a dokładniej nad rolą edukacji i nauczycieli w procesie kształtowania postaw tolerancji. Analiza dotycząca tolerancji w edukacji zostanie oparta na wynikach badań przeprowadzonych wśród studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego w kontekście rozumienia przez nich pojęć tolerancji i nietolerancji oraz zaobserwowanych przez nich zachowań tolerancyjnych i nietolerancyjnych przejawianych przez wykładowców akademickich.

dr Renata Górska
Uniwersytet Łódzki

***Transformacyjny potencjał pracy emocjonalnej.
Inspiracje politycznie i krytycznie zorientowanymi
teoriami afektu***

Celem wystąpienia jest opis pracy emocjonalnej/afektywnej i jej związków z procesem kształcenia dorosłych. Związek ten jest widoczny z perspektywy analiz teoretycznych i badań w obszarze tzw. zwrotu afektywnego. W oparciu o wybrane krytyczne i polityczne teorie emocji (m.in. Briana Massumiego, Sary Ahmed i Teresy Brennan) przedstawiam pracę afektywną jako narzędzie auto(trans)formacji i (auto)refleksji i jednocześnie jako miejsce afektywnej marginalizacji podmiotowości i zubażania sprawczości. Przedstawiony sposób konceptualizacji pracy emocjonalnej to nowe spojrzenie na proces uczenia się i nauczania dorosłych, dostarcza ono narzędzi analitycznych do badań empirycznych dla teorii kształcenia i andragogiki.

dr hab. Elżbieta
Górnikowska-Zwolak, prof.
UŚ
Uniwersytet Śląski w
Katowicach

***Pytania o edukację wspierającą rozwój człowieka
dorosłego – na gruncie antropogiki społecznej
wzrosłe***

Wystąpienie będzie rozwinięciem zagadnień:

1. Antropogika – idea, impuls z I Zjazdu Andragogicznego wyniesiona.
2. Człowiek dorosły, czyli kto? Społeczne konstruowanie dorosłości.
3. Rozwój człowieka: kobiety/mężczyzny. Emancypacja.
4. Edukacja wspierająca emancypację kobiet i mężczyzn. Samoedukacja.

dr Anna Gutowska
Uniwersytet Łódzki

***Wolontariat w przestrzeni akademickiej -
doświadczenia pomocowe rodzinom ukraińskim w
UŁ***

Tekst jest inspirowany doświadczeniami wspierania rodzin ukraińskich - uciekinierów wojennych, którzy od kilku miesięcy zamieszkują na osiedlu akademickim UŁ. Głównym celem jest ukazanie w szerokiej perspektywie kontekstu wolontariatu, jego celów, przebiegu i konsekwencji.

dr Jolanta Horyń
Dolnośląski Ośrodek
Doskonalenia Nauczycieli we
Wrocławiu

Formy doskonalenia zawodowego nauczycieli

Realizacja form doskonalenia zawodowego nauczycieli w czasie pandemii

dr hab. Wojciech Horyń
Akademia Wojsk Lądowych
we Wrocławiu

***Doświadczenia weteranów w edukacji na potrzeby
Wojsk Obrony Terytorialnej***

Żołnierze uczestniczący w misjach stabilizacyjnych nabyli doświadczenia zawodowego (bojowego), ale również doznali uszczerbku na zdrowiu co spowodowało ich wykluczenie z zawodowej służby wojskowej. Organizacja formacji Wojsk Obrony Terytorialnej umożliwiła im powrót do struktur wojskowych oraz możliwość podzielenia się swoim doświadczeniem zawodowym w formie edukacji nieformalnej.

dr Katarzyna Jadach
Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu

***„Edukowanie (dorosłych) w obszarze kultury
prawnej jako zadanie organów szkoły”***

Prawo może stanowić mocną podstawę do edukowania osób dorosłych w kierunku budowania relacji opartych na wychowawczym partnerstwie i uczyńnienia rodziców sojusznikami szkoły pod warunkiem istnienia u potencjalnych stron tej relacji świadomości prawnej. Nawet bowiem najlepiej „skrojona” litera prawa nie ma przełożenia na rzeczywisty kształt stosunków społecznych, jeśli nie jest znana wśród adresatów, przezeń zinternalizowana i aplikowana w codziennych sytuacjach życiowych. Niniejsza konstatacja wywołuje jako fundamentalną w kontekście rozważań nad zjawiskiem uspołecznienia kategorię świadomości prawnej. Ścieżką prowadzącą do jej podwyższenia jest edukacja prawna rodziców uczniów. To zadanie, które w codziennym rytmie szkolnym realizować mogą, zainteresowane kształtowaniem kultury rodzicielskiej, organy szkoły.

dr Helena Anna Jędrzejczak
Instytut Badań Edukacyjnych

Spacer badawczy w poszukiwaniu lifelong learning w małym mieście

„Uczenie się przez całe życie” jest obecnie pojęciem obecnym w dyskursie politycznym, naukowym i publicystycznym. W politykach publicznych bywa uznawane za cel sam w sobie, z kolei w tekstach naukowych, zwłaszcza z obszaru andragogiki, podlega krytyce na wielu płaszczyznach – od podstaw aksjologicznych, poprzez założenia po praktykę. W 2021 roku zrealizowałyśmy w Instytucie Badań Edukacyjnych badanie dotyczące wspierania uczenia się przez całe życie przez uczelnie w 4 wybranych małych miastach liczących do 50 tys. mieszkańców i znajdujących się min. 50 km od dużych ośrodków. Część terenowa składała się z trzech elementów: wywiadów indywidualnych, zogniskowanych wywiadów grupowych i spacerów badawczych zatytułowanych „[Nazwa miasta] – miasto uczenia się przez całe życie”. Uczestnikami spacerów badawczych byli przedstawiciele badanych uczelni i współpracujących z nimi podmiotów. Pierwsza część mojego referatu będzie „spacerem przez pojęcia” – omówię sposoby rozumienia idei LLL obecne w narracjach pracowników badanych uczelni. Część druga będzie natomiast „spacerem przez miasta uczenia się przez całe życie” – opowiem o tym, co osoby badane tą rzadko wykorzystywaną, partycypacyjną techniką badawczą, uważają za kluczowe dla uczenia się przez całe życie w ich miastach, jakie elementy oferty uważają za szczególnie ciekawe i inkluzywne, a także, w jaki sposób o tym mówią. W podsumowaniu zastanowię się natomiast, jak wpływa to na chęć podejmowania aktywności edukacyjnej przez osoby dorosłe, wspiera inkluzję społeczną i pozwala na czerpanie radości z uczenia się.

dr Agata Jopkiewicz
Uniwersytet Jana
Kochanowskiego w Kielcach

Mężczyzna słaba czy silna płeć

Rozpatrując zmiany w rozwoju biologicznym człowieka można zaobserwować, iż ma on charakter etapowy, gdyż organizm przechodzi kolejne stadia w ściśle określonym, nieodwracalnym kierunku. Rozpatruje się go zwykle jako wzrastanie i dojrzewanie, ponieważ kończy się uformowaniem osobnika w pełni wyrosniętego, dojrzałego, sprawnego fizycznie i zdolnego do przedłużenia gatunku przez wydanie potomstwa. Istotne jest także to, że późniejsze stadia rozwoju osobniczego są związane z wcześniejszymi.

dr hab. Ewa Kantowicz, prof.
UWM
Uniwersytet Warmińsko-
Mazurski w Olsztynie

Aktywność edukacyjna seniorów w UTW a poczucie zadowolenia z życia

Zadowolenie z życia jest kategorią interdyscyplinarną, a w większości ujęć teoretyczno-empirycznych determinowane jest przez ogólny dobrostan, poczucie kontroli nad własnym życiem, zaspokojenie potrzeb, podejmowane aktywności i formy spędzania czasu wolnego, kontakty społeczne, zasoby materialne i kondycję psych-fizyczną.

Z prezentowanych w referacie wynikach badań dotyczących czynników decydujących o poczuciu zadowolenia z życia seniorów będących słuchaczami uniwersytetów trzeciego wieku wynika, że zadowolenie z życia jest kształtowane poprzez ich uczestnictwo w zajęciach oferowanych przez Uniwersytet Trzeciego Wieku. O uczestnictwie w różnych typach zajęć UTW decydują czynniki socjodemograficzne. I tak: im dłuższy jest okres uczęszczania seniorów do UTW, tym częściej słuchacze biorą udział w kołach zainteresowań, zajęciach sportowych, wycieczkach, imprezach integracyjnych i wolontariacie. Staż uczestnictwa w zajęciach oferowanych przez UTW, wpływa natomiast na obniżenie ich udziału w wykładach, a wyższy poziom wykształcenia decyduje o częstszym udziale osób starszych w kołach zainteresowań, wycieczkach i wolontariacie. Interesujące wyniki dotyczą też motywów korzystania przez seniorów z zajęć oferowanych Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Wiązą się one z chęcią ciekawie spędzanego czasu, możliwościami zdobywania nowej wiedzy i umiejętności, możliwościami nawiązania nowych znajomości oraz możliwościami partycypacji w życiu środowiska lokalnego.

dr Anna Kławsiuć-Zduńczyk
Uniwersytet Mikołaja
Kopernika w Toruniu

Zjawisko wypalenia akademickiego wśród studentów kierunków pedagogicznych

W ramach wystąpienia przedstawione zostaną wyniki badań dotyczące zjawiska wypalenia akademickiego wśród studentów kierunków pedagogicznych. Badanie zostało przeprowadzone między majem a lipcem 2021 roku na reprezentatywnej grupie 264 studentów kierunków pedagogicznych INP WFiNS w Toruniu. Celem badania było określenie poziomu wypalenia akademickiego studentów, dokonanie charakterystyki zjawiska i poznanie czynników, które w tym procesie odgrywają znaczącą rolę. Wyniki badań pokazują w jaki sposób studenci postrzegają proces nauki i kształcącą ich instytucję oraz jakie czynniki traktują jako potencjalne źródło zagrożeń dla efektywnej aktywności akademickiej.

W ramach wystąpienia przedstawione zostaną rekomendacje praktyczne związane z optymalizacją środowiska edukacyjnego oraz profilaktyką zjawiska, a także wybranymi aspektami pomocy i poradnictwa dla studentów.

Prezentowane wyniki badań są częścią ogólnopolskich badań przeprowadzonych na UAM, UW, UKSW w Warszawie, realizowanych przez członków Sekcji Poradnictwa Pedagogicznego Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN oraz Zespołu wspierającego działania Sekcji pod kierunkiem prof. Magdaleny Piorunek oraz prof. Teresy Chirkowskiej-Smolak.

dr Renata Konieczna-
Woźniak
Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu

***Włączenie dorosłych 50+ w realizację
zrównoważonego rozwoju, z wykorzystaniem
metody senior job crafting***

Temat wystąpienie dotyczy dorosłych w wieku przedemerytalnym. Od wielu lat w Polsce rośnie odsetek osób starszych. Wyniki analiz rynku pracy wskazują na związek zmian demograficznych ze wzrostem grupy osób nieaktywnych zawodowo, co przekłada się na konsekwencje dla zrównoważonego rozwoju. W niektórych miejscach pracy nadal obecna jest dyskryminacja ze względu na wiek, która potęguje wycofywanie się z aktywności zawodowej osób z wiedzą, doświadczeniem i kompetencjami. Poszukiwanie rozwiązań, które mają na celu przekształcenie pracy tak, aby człowiek czuł się w niej dobrze, wykorzystywał swój potencjał, dostrzegał sens swojego zaangażowania, wydaje się ważnym wyzwaniem nie tylko dla rynku pracy, ale również dla edukacji. Metodą, która ma wspierać osoby 50+ w obszarze aktywności zawodowej jest senior job crafting.

dr Agnieszka Kozerska
Uniwersytet Humanistyczno-
Przyrodniczy im. Jana
Długosza w Częstochowie

Rozwój kobiet w kierunku gerotranscendencji. Wybrane uwarunkowania

W referacie przedstawione zostaną wyniki badań empirycznych. Celem badań, prowadzonych w kontekście rozważań nad uczeniem się w późnej dorosłości, jest 1. Sprawdzenie, czy starsze kobiety (60+) różnią się poziomem gerotranscendencji od kobiet młodszych. 2. Ustalenie, w jakich okolicznościach następuje wzrost poziomu gerotranscendencji w każdej z badanych grup. Analizie poddano trzy wymiary gerotranscendencji: 1. kosmiczny/duchowy, 2. odnoszący się do sposobu postrzegania własnego Ja, 3. odnoszący się do relacji społecznych. Badania prowadzono na terenie Polski. Osoby badane: 253 kobiety w wieku od 20 do 89 lat. Próbkę badawczą podzielono na dwie grupy: (1.) Grupa młodsza – w wieku od 20 do 49 lat, oraz (2.) Grupa starsza: od 60 do 89 lat.

dr Małgorzata Krawczyk-
Blicharska
Uniwersytet Jana
Kochanowskiego w Kielcach

Kariera zawodowa kobiet 40+ w eseju zawodoznawczym

Środowa kariera jest okresem najintensywniejszego działania zawodowego i najwyższej efektywności ale także występuje w nim zagrożenie potencjalnym kryzysem kariery. W referacie zaprezentowane zostaną wyniki badań kobiet 40+ (nauczycieli akademickich). Badane wyraziły swoje opinie w formie esejów zawodoznawczych.

dr hab. Ewa Kula, prof. UJK
Uniwersytet Jana
Kochanowskiego w Kielcach

Kształcenie całościowe w perspektywie Europejskiego programu na rzecz umiejętności

Celem referatu jest zaprezentowanie nowego programu na rzecz umiejętności, ogłoszonego w 2020 roku przez Komisję Europejską pt. Europejski program na rzecz umiejętności, służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności. Program wiąże się z innymi inicjatywami w zakresie polityki wspierającymi podejście oparte na koncepcji uczenia się przez całe życie. Wśród nich należy wymienić wsparcie obywateli w budowaniu swoich umiejętności przez całe życie w środowisku, w którym uczenie się przez całe życie jest normą.

dr Aleksandra Litawa
Uniwersytet Pedagogiczny w
Krakowie

Skąd się biorą ludzkie pasje?

Pasja to silna potrzeba działania w określonym kierunku, skłonność do aktywności, którą człowiek lubi i uważa za ważną, w której realizację inwestuje swój czas i energię. Rozwój pasji obejmuje trzy etapy. Są to: wybór interesującej aktywności, obiektu działań; osobista ewaluacja działalności; internalizacja pasjonującej działalności jako elementu tożsamości człowieka. W referacie nawiązuję do pierwszego z wymienionych etapów. Na podstawie wyników badań własnych staram się odpowiedzieć na pytanie: Skąd się biorą ludzkie pasje? Prezentowane treści są częścią szerszych badań dotyczących pasji i jej roli w życiu człowieka dorosłego.

dr Kinga Majchrzak-Ptak
Uniwersytet Mikołaja
Kopernika w Toruniu

Kampus Uniwersytetu Sztokholmskiego przykładem zrównoważonego umiejscawiania przestrzeni jednostkowego i społecznego funkcjonowania

Żyjemy obecnie w świecie, który zmienia się w niespotykanym dotąd tempie, pełnym wyzwań czasie, nie zawsze zrozumiałych i jednoznacznych realiów, przez co rzeczywistość staje się nieoczywista, a do tego ze wszystkich stron dociera do nas wiele różnorodnych informacji, czasem trudnych do uporządkowania i zinterpretowania. Jednocześnie współczesny człowiek podlega tyrani perfekcjonizmu, obligowany jest do sprostania wyśrubowanym, wyidealizowanym wzorcom dotyczącym wyglądu zewnętrznego czy modelowego wypełniania poszczególnych ról społecznych, co utrudnia zachowanie rozwojowej homeostazy, sprzyjającej autoedukacyjnej refleksji równowagi między życiem prywatnym i zawodowym. W wystąpieniu przedstawiono wyniki badań etnograficznych dotyczących Uniwersytetu Sztokholmskiego. Ukazano stosowane w tej uczelni rozwiązania w zakresie umiejscawiania przestrzeni architektonicznej, społecznej, dydaktycznej, kulturowej, zawodowej, korzystne z perspektywy zachowaniu balansu między naturą i kulturą, profesjonalną i nieformalną sferą życia, rozwojem indywidualnym i zbiorowym. Te dobre praktyki stanowią mogą inspirację do modernizowania realiów funkcjonowania polskiego szkolnictwa wyższego w zgodzie z założeniami koncepcji work-life balance.

dr Agnieszka Majewska-
Kafarowska
Uniwersytet Śląski w
Katowicach

***Stary świat, nowa rzeczywistość – uczenie się,
edukacja i rozwój człowieka w perspektywie
niemożliwego***

Nowa rzeczywistość wykreowana dwoma niemożliwymi zdarzeniami, które wydarzyły jedno po drugim: pandemia i wojna, stały się mało zrozumiałym tłem uczenia się, edukacji i rozwoju człowieka. Walka o nadzieję, przetrwanie i o codzienność stały się bardzo istotnym kontekstem, istotnym czynnikiem, domagającym się odpowiedzi na pytanie nie tylko o to, czego się uczy my i jak, ale też po co i jakie to ma znaczenie dla sytuacji życiowej czy zawodowej współczesnego człowieka? Referat jest próbą polemiki i poszukiwania odpowiedzi na powyższe pytania drogą poszukiwania tropów i znaczeń istotnych dla andragogicznej optyki widzenia problemu.

dr hab. Tomasz Maliszewski,
prof. AMW
Akademia Marynarki
Wojennej im. Bohaterów
Westerplatte w Gdyni

***W trosce o rozwój własnej wspólnoty – przyczynek
do nowej/starej panoramy kulturalno-edukacyjnej
polskiej wsi***

Autor pragnie przedstawić zarys współczesnego obrazu kulturalnego i edukacyjnego polskich obszarów wiejskich. W szczególności uwypuklić te działania tradycyjnych i nowych instytucji/organizacji/miejsc uczenia się dorosłych mieszkańców wsi, które działają na rzecz zrównoważonego rozwoju małych społeczności lokalnych, w których funkcjonują. Tak więc w wystąpieniu pojawią się wątki dotyczące: Kół Gospodyń Wiejskich, Ochotniczych Straży Pożarnych, lokalnych stowarzyszeń i fundacji, uniwersytetów ludowych i in. podmiotów. (Autor nie będzie zajmował się w swym wystąpieniu instytucjami formalnej edukacji dorosłych).

mgr Jan Małyk
Uniwersytet Papieski Jana
Pawła II w Krakowie

Bonifraterskie czynienie dobra w świetle wyzwań współczesnego świata w obszarze andragogiki

Zakon Szpitalny św. Jana Bożego, założony w Granadzie w 1587 r. przybył do Polski w 1609 r. Charyzmat zakonu od początku jego istnienia, opiera się na czynieniu dobra w stosunku do człowieka {nazwa potoczna zakonu bonifrates, w języku polskim oddaje istotę tej idei - dobrzy bracia}. Istota człowieka w bonifraterski rozumieniu traktowana jest jako całość duchowo-cieleśna. Czynienie dobra wyraża się w tym zakonie poprzez szpitalnictwo: aby wyleczyć duszę najpierw należy wyleczyć ciało poprzez miłość, życzliwość i współczucie. Każdego człowieka leczyć jednakowo, niezależnie od rodzaju choroby, pozycji społecznej i sytuacji materialnej. Taki sposób patrzenia na człowieka współcześnie, w kulturze zachodniej nazywamy rozumieniem holistycznym. Dobrzy bracia urzeczywistniali tę ideę już przeszło 500 lat temu. Wydaje się, że tak rozumiane człowieczeństwo i czynienie dobra nadal są aktualne i nadal potrzebne, gdyż życie pokazuje ciągłą walkę dnia z nocą. W tej walce nie ma zwycięzcy i dopóki nie będzie, będzie istniał świat a my w nim ciągle zapominający, o tym co ważne.

Jan Ciudad, założyciel zakonu nazwany już za swojego życia, bożym człowiekiem i prorokiem humanizacji, która wydaje się jest naczelną ideą pedagogiki szeroko rozumianej, w tym także andragogiki. Człowiek traktowany z szacunkiem, na każdej płaszczyźnie swojej istoty będzie rozwijał się w sposób naturalny i nieustanny.

dr Emilia Mazurek
Politechnika Wroclawska

Rodzinne opowieści w pamięci autobiograficznej osób w okresie wczesnej dorosłości

Jerome Bruner (1990) uważa, że jedyną formą ujmowania minionego czasu dostępną człowiekowi jest opowieść. Stąd można przyjąć, że opowieści pełnią istotną rolę w życiu człowieka. Już od wczesnego dzieciństwa człowiek uczestniczy w „rodzinnym treningu narracyjnym” (Rostek, 2019), który przyczynia się do rozwoju jego gotowości i zdolności do słuchania opowieści, samodzielnego opowiadania, rozumienia i interpretowania. Znaczącą rolę odgrywają w nim opowieści o historii życia rodziny. W literaturze przedmiotu podkreśla się, że opowieści rodzinne umożliwiają współkonstruowanie znaczeń nadawanych doświadczeniom życiowym całej rodziny lub jej członków, komunikację międzypokoleniową oraz konstruowanie tożsamości rodzinnej (Amason, 2020, zob. też Dubas, 2021, Kuryś-Szyncel, 2021). Zgodnie z modelem ekologicznych systemów narracji rodzinnych pamięć autobiograficzna i tożsamość człowieka kształtują się pod wpływem trzech dynamicznie oddziałujących na siebie systemów: mikrosystemu, egzosystemu i makrosystemu (Fivush, Merrill, 2016, zob. też Bronfenbrenner, 1979, McLean, 2016). Mikrosystem składa się z narracji rodzinnych dotyczących wspólnie przeżytych doświadczeń; egzosystem z narracji rodzinnych dotyczących doświadczeń zdobytych wyłącznie przez opowiadającego, ale składających się na historię całej rodziny; makrosystem zaś z opowieści o pradziadkach i przodkach rodziny przyjmujących formę mitu rodzinnego oraz opowieści odnoszących się do szerszego kontekstu kulturowego (Fivush, Merrill, 2016). Celem badań własnych uczyniono ustalenie, jakie opowieści rodzinne mają szczególne znaczenie dla osób w okresie wczesnej dorosłości. W badaniach wzięło udział 66 osób. W trakcie wystąpienia zostaną przedstawione wyniki przeprowadzonych badań empirycznych w odniesieniu do modelu ekologicznych systemów narracji rodzinnych.

dr Renata Miszczuk
Uniwersytet Jana
Kochanowskiego w Kielcach

***Wsparcie seniorów z terenów wiejskich w
województwie świętokrzyskim w codziennym
funkcjonowaniu***

Artykuł zawierać będzie analizę dostępnych programów wsparcia kierowanych do seniorów z gmin wiejskich z terenu województwa świętokrzyskiego zarówno pochodzących ze środków krajowych jak i ze środków UE.

dr Marcin Muszyński
Uniwersytet Łódzki

O międzypokoleniowym przekazie z perspektywy osób starszych

Międzypokoleniowe uczenie się może mieć charakter nieformalny oraz pozaformalny. W pierwszym przypadku odbywa się wewnątrz rodziny, jak też i poza nią. Natomiast w drugim przypadku przyjmuje postać różnych edukacyjnych programów międzypokoleniowych. Problematyka podjętych badań dotyczy nieformalnego wymiaru międzypokoleniowego uczenia się. Głównym celem było rozpoznanie pozycji, z jakiej osoby starsze kierują swój przekaz do innych pokoleń, identyfikacja zakresu i siły tego przekazu oraz tego, czym wyróżnia się przekaz międzygeneracyjny w późnej dorosłości. Badanie osadzone zostało w paradygmacie konstrukcjonistycznym i metodologii teorii ugruntowanej. Do gromadzenia danych wykorzystana została technika wywiadu częściowo-strukturyzowanego. Materiał empiryczny stanowiło 37 nagranych wywiadów z osobami powyżej siedemdziesiątego roku życia (21 kobiet i 16 mężczyzn). Dobór kolejnych przypadków miał charakter teoretyczny. Wyniki przeprowadzonych analiz wykazały, że osoby starsze kierują swój przekaz do różnych pokoleń z dwóch jakościowo odmiennych pozycji – znaczących innych oraz tradycyjnych autorytetów. W przypadku znaczących innych zakres przekazu jest niewielki, ale za to duża jest siła jego oddziaływania. Przekaz formułowany z pozycji tradycyjnych autorytetów ma relatywnie niski zakres i siłę oddziaływania. Wyniki badań pokazują, że międzypokoleniowe uczenie się może zachodzić w obu kierunkach – od generacji starszej do młodszej i od młodszej do starszej, choć z drugiej strony silnie dokumentuje się zjawisko zaimpregnowania inaczej zamknięcia się na przekaz międzygeneracyjny przez osoby z różnych pokoleń. To, co pojawia się w przekazie osób starszych a jest raczej niespotykane na wcześniejszych etapach życia to komunikaty o uniwersalnym przesłaniu do anonimowego i bezosobowego odbiorcy.

dr Małgorzata Olejarz, prof.
UZ
Uniwersytet Zielonogórski

O edukacyjnych oczekiwaniach studentów w (post)pandemicznej rzeczywistości

W wystąpieniu zaprezentujemy wybrane wnioski z pierwszej fazy realizacji projektu badawczego „Biografie edukacyjne w sytuacji niepewności – pomiędzy nauczaniem offline i online”. Badanie to ma charakter eksploracyjny, realizowane jest przy wykorzystaniu strategii jakościowej, metody biograficznej, techniki wywiadu swobodnego z wydzielonymi obszarami tematycznymi. Jego celem jest zrekonstruowanie biografii edukacyjnych studentów, którzy doświadczyli trzech modeli nauczania – nauczania tradycyjnego (offline), nauczania zdalnego (online) oraz nauczania hybrydowego. Na podstawie wypowiedzi 40 studentów, którzy uczestniczyli w pierwszej fazie realizacji projektu odpowiemy wstępnie na pytanie: Jakie oczekiwania edukacyjne mają studenci w (post)pandemicznej rzeczywistości? Oczekiwania te traktowane są jako efekt konieczności konfrontacji z odmiennymi modelami nauczania. Wskazanie oczekiwań edukacyjnych stanowić będzie wstęp do dyskusji o tym, czego nauczyło studentów ich doświadczenie edukacyjne w sytuacji niepewności (pomiędzy różnymi modelami nauczania).

mgr Anna Orlińska
Uniwersytet Śląski w
Katowicach

„Właśnie po roku edukacji nabrałem chęci do kolejnych zmagania” – dorośli uczniowie (w okresie średniej dorosłości) wobec uczestnictwa w edukacji formalnej

Referat będzie sprawozdaniem z przeprowadzonych badań jakościowych (wywiadów częściowo ustrukturyzowanych) przeprowadzonych z 15 słuchaczami (będącymi w okresie średniej dorosłości) szkół policealnych, kończących edukację formalną. Celem badań było poznanie opinii wyrażanych przez dorosłych uczniów na temat ich oczekiwań, przekonań, nastawienia, emocji związanych z edukacją formalną przed jej rozpoczęciem w kontrze do rzeczywistości po zakończeniu edukacji.

dr Marzena Pękowska
Uniwersytet Jana
Kochanowskiego w Kielcach

Kształcenie całożyciowe w perspektywie Europejskiego programu na rzecz umiejętności.

Celem referatu jest zaprezentowanie nowego programu na rzecz umiejętności, ogłoszonego w 2020 roku przez Komisję Europejską pt. Europejski program na rzecz umiejętności, służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności. Program wiąże się z innymi inicjatywami w zakresie polityki wspierającymi podejście oparte na koncepcji uczenia się przez całe życie. Wśród nich należy wymienić wsparcie obywateli w budowaniu swoich umiejętności przez całe życie w środowisku, w którym uczenie się przez całe życie jest normą.

dr Krzysztof Pierścieniak
Uniwersytet Warszawski

Andragogika na rozdrożu. Refleksje nad raison d'être dyscypliny

W wystąpieniu zostanie omówionych kilka istotnych współcześnie dylematów, których rozstrzygnięcie jest konieczne dla prospektywnego myślenia o dyscyplinie jaką jest andragogika. Analizując trzy koncepty budowania założeń andragogiki jako nauki autor prowadzi krytyczny wywód nad istotą, zakresem i uwarunkowaniami pola badań i konceptów interpretacyjnych jakie poruszane są we współczesnych debatach i zyskały lub zyskują status problemów swoistych dla andragogiki.

dr hab. Martyna Pryszmont
Uniwersytet Wrocławski

Formy i praktyki audiowizualne w edukacji dorosłych wrażliwej na kreatywne i refleksyjne uczenie się. Doświadczenia akademickie

W referacie podjęte zostaną następujące kwestie:

- kultura popularna jako źródło uczenia,
- istota kultury audio-wizualnej,
- relacja: audiowizualność - uczenie się - edukacja dorosłych,
- formy i praktyki audiowizualne w edukacji dorosłych
- przykłady.

dr Anna Przygoda
Uniwersytet Jana
Kochanowskiego w Kielcach

Proces budowania więzi z wnukami w świetle relacji seniorów

Sposoby i etapy budowania więzi z wnukami są przedstawione w formie wniosków sformułowanych na podstawie analizy wyników badań przeprowadzonych wśród seniorów, którzy opowiedzieli o tym w wywiadach.

dr hab. Małgorzata Rosalska,
prof. UAM
Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu

Rodzice jako adresaci ofert z obszaru doradztwa zawodowego

Rodzice są kategorią dorosłych, którzy są ważnymi adresatami ofert doradczych z kilku powodów. Są oni podstawowymi doradcami nieprofesjonalnymi dla młodzieży oraz (najczęściej) osobami aktywnymi zawodowo na różnych etapach realizowania własnych karier zawodowych. Celem referatu jest wskazanie pól problemowych związanych ze wzmacnianiem kompetencji rodziców uczniów szkół podstawowych do roli doradcy nieprofesjonalnego oraz analiza zakresów tematycznych związanych z potrzebą aktualizacji wiedzy i umiejętności związanych z projektowaniem, realizacją i reprojektowaniem indywidualnych ścieżek karierowych.

prof. dr hab. Ewa Solarczyk-
Ambrozik
Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu

Cicha rewolucja edukacyjna – zmian w szkolnictwie wyższym – nowe możliwości uczenia się dorosłych

W referacie podjęty zostanie problem zmian zachodzących na uniwersytetach, ujmowanych na tle przeobrażeń współczesnego świata, takich jak zmiany w obszarze pracy, kształtowanie się gospodarki cyfrowej i dynamicznie następujące zmiany technologiczne, które uzasadniają konieczność uczenia się przez całe życie. Nowe technologie zrewolucjonizowały sposób, w jaki ludzie pracują i uczą się, dostosowując swoje kompetencje do nowych wyzwań, co oznacza zmianę rzeczywistości edukacyjnej. Nurt tych przeobrażeń określany bywa rewolucją edukacyjną, wpisaną w fenomen globalnej kultury edukacyjnej. W kontekście sygnalizowanych przemian ukazana zostanie znacząca rola uniwersytetów, transferujących dogmat kreatywności ze swej misji badawczej do edukacyjnej i przybliżone zostaną jawiące się w tym obszarze trendy, ze szczególnym uwzględnieniem roli uniwersytetów jako ośrodków edukacji ustawicznej.

dr hab. Hanna Solarczyk-
Szwec, prof. UMK
Uniwersytet Mikołaja
Kopernika w Toruniu

***Kompetencje społeczne na progu dorosłości.
Krytyczna analiza podstawy programowej
kształcenia ogólnego dla III etapu kształcenia***

Przedmiotem badania są podstawy programowe kształcenia ogólnego na III etapie edukacji, aby udzielić odpowiedzi na pytanie: Czy efekty uczenia się zawarte w podstawach programowych dla III etapu edukacji są zbieżne z normami rozwoju społecznego uczniów u progu dorosłości? W tym celu zastosowano instrumentarium badawcze wypracowane w I i II edycji badania podstaw programowych w katedrze Pedagogiki Szkolnej UMK, tj. katalog 124 kategorii analitycznych, spośród których wybrano takie, które są zbieżne z normami rozwoju społecznego uczniów wieku 15-19 lat, a następnie zastosowano je do przeszukiwania i oceny kompetencji społecznych w podstawach programowych dla III etapu kształcenia. Analiza wykazała, że połowa z kategorii analitycznych związanych z normami rozwoju społecznego nie występuje lub jest słabo reprezentowana w wymaganiach ogólnych i szczegółowych w podstawach programowych na III etapie kształcenia i są to braki oraz niedostatki dotyczące głównie udziału w życiu publicznym oraz zróżnicowanym światopoglądowo i wielokulturowo środowisku, czemu towarzyszy brak efektów uczenia się w zakresie gotowości do autonomicznego działania. Wśród obecnych efektów uczenia się dominują te, które są związane z umiejętnością krytycznej oceny i twórczej refleksji. Łączna ocena występowania kompetencji społecznych na III etapie kształcenia prowadzi do wniosku, że podstawa programowa nie jest spójnym projektem rozwijania kompetencji społecznych ważnych z punktu widzenia bycia dorosłym w różnych rolach.

dr hab. Agnieszka Stopińska-
Pająk, prof. AWBS
Akademia WSB

Edukacja dorosłych w drodze ku zrównoważonemu rozwojowi w kontekście wyzwań antropocenu

W referacie znajdują się rozważania dotyczące wyzwań, jakie stoją przed edukacją w XXI wieku, które wynikają z antropogenicznych zmian. Pytania, które będą stanowiły ramy artykułu, to: Jakie jest miejsce edukacji w tym procesie, jaka wiedza i umiejętności są potrzebne człowiekowi, by strach zamienić na nadzieję? Jaka jest rola edukacji by zapanować nad strachem przed zmianami klimatycznymi, masowymi migracjami, globalną wojną, i innymi zjawiskami? Jak budować narrację o sensie i potrzebie zrównoważonego rozwoju? Jak edukacja może inspirować człowieka do odpowiedzialności za siebie i Innych?

dr Monika Sulik
Uniwersytet Śląski w
Katowicach

Zrównoważony rozwój a wykluczenie – siebie i innych – Studenckie Karty Konwersacji

Warsztat prezentujący narzędzia do pracy andragogicznej ale też edukacyjnej oraz rozwojowej. Celem warsztatu jest pogłębienie samoświadomości oraz konscientyzacji, ale też otwarcie przestrzeni do lepszego zrozumienia osób często narażonych na wykluczenie społeczne. Warsztat zainspirowany grami konwersacji "wyklUCZENIE siebie i innych" - autorstwa studentek i studentów realizujących kurs z przedmiotu "Edukacja Dorosłych".

dr Alicja Szostkiewicz
Wyższa Szkoła Bankowa w
Gdańsku

Wykorzystywanie elementów coachingu w procesie wsparcia osób długotrwale bezrobotnych

Artykuł w sposób systematyczny prezentuje wykorzystanie elementów coachingu jako formy wspierania rozwoju osób długotrwale bezrobotnych. Dokonano rozróżnienia rozmaitych narzędzi stosowanych w coachingu ze względu na odbiorcę tego sposobu wsparcia. W obrębie rozważań zarówno teoretycznych oraz dobrych praktyk coachingu - wskazano coaching jako zindywidualizowaną oraz samokierowaną opartą na doświadczeniu i refleksyjności metodę wspierania uczenia się (rozwoju) osób długotrwale bezrobotnych.

dr hab. Agnieszka Szplit,
prof. UJK
Uniwersytet Jana
Kochanowskiego w Kielcach

Nauczyciel-bloger jako profesjonalista i edukator nauczycieli języków obcych

W dobie dynamicznego rozwoju technologii i mediów społecznościowych proces uczenia się przenosi się coraz silniej do Internetu. Stąd zwiększająca się rola nauczycieli_ek, którzy prowadzą swoje blogi lub fanpejdze, w kształtowaniu kultury doskonalenia zawodowego nauczycieli. Budując swoją pozycję na rynku blogerzy_ki przedstawiają się z dwóch perspektyw (McNally and Speak, 2011): jako osobę, jednostkę, indywidualium oraz jako specjalistów_ki w określonej dziedzinie. Celem wystąpienia jest charakterystyka nowoczesnego środowiska uczenia się nauczycieli. Autorka przedstawi wyniki badań netograficznych (Kozinets, 2012) przeprowadzonych w oparciu o 4 wybrane blogi nauczycielek język angielskiego. Autorka wskaże zauważone mechanizmy kreowania wizerunku profesjonalisty_tki i budowania relacji z osobami korzystającymi z umieszczanych materiałów (czyli osobami uczącymi się).

dr Justyna Sztobryn-
Bochomska
Uniwersytet Łódzki

dr hab. Mirosław Śmiałek,
prof. UAM
Uniwersytet Adama
Mickiewicza w Poznaniu

Osoba dorosła w przestrzeni edukacyjnej. Meandry układów zamkniętych

To naturalne, że osoba dorosła dąży do wzrastania, doskonalenia siebie, zwłaszcza w przestrzeni edukacyjnej. Kształcenie dorosłych, wzrastanie w przestrzeni edukacyjnej, nawet doskonalenie się często przebiega w pryzmacie wielu trudności podmiotowo-przedmiotowych. Osoba dorosła będąc w stosunku pracy wchodzi w różne relacje interpersonalne, doświadcza także światłocieni władztwa, konsekwencji sprawowania władzy, w szczególności będąc osobą podwładną. Podłożem owych meandrów bywają zjawiska zazdrości, a nawet zawiści, szykanowania z różnych powodów, prowadzące w konsekwencji do nierównego traktowania, wypierania, marginalizacji we wspólnocie, odczuwania izolacji przez osoby dorosłe. Warto to wszystko brać po uwagę w narracji andragogicznej, o potrzebie edukacji dorosłych, o jej sensie.

Może warto pisać o tym, wywołując narrację o miejscu i doznaniach osoby dorosłej w przestrzeni edukacyjnej, momentach zagubienia i poszukiwania siebie we współczesnym przesileniu, rozmaicie postrzeganym i odczuwanym w czasach przesilenia i niepewności.

Słowa kluczowe: osoba, dorosłość, przestrzeń edukacyjna, władza, władztwo, meandry, relacje interpersonalne, wspólnota, wyparcie, manipulacja, izolacja, przesilenie, niepewność.

dr Wojciech Świtalski
Uniwersytet Łódzki

Uczenie się w grach miejskich – kategorie opisu

Autor podejmuje próbę wielowątkowego opisu procesu uczenia się, który zachodzi podczas uczestnictwa w popularnej ostatnimi laty formie zabawy – grach miejskich.

Do omawianych kategorii włączono: charakterystykę gier miejskich, ich typologie, teorie wyjaśniające uczenie się w grach miejskich, w tym w szczególności geografię humanistyczną i percepcję przestrzeni, wyniki badań dotyczących edukacyjnych aspektów gier miejskich oraz wreszcie metodyczne konsekwencje dla organizacji tego typu wydarzeń.

dr hab. Renata
Tomaszewska, prof. UKW
Uniwersytet Kazimierza
Wielkiego

Istota ludzkiej egzystencji a edukacja

W nawiązaniu do założeń Organizatorów Zjazdów, którzy obok pytań o edukację stawiają te, które dotyczą istoty ludzkiej egzystencji oraz formułują jeden z kluczowych problemów konferencji: Czy w ogóle edukacja dorosłych będzie dorosłemu jeszcze potrzebna?, pragnę zasygnalizować koncepcję człowieka genetycznie zaprojektowanego, czy wręcz genetycznie idealnego, perfekcyjnego, wzmocnioną ideami transhumanistycznymi. Taka wizja przyszłości implikuje tezę o zmierzchu edukacji (również edukacji dorosłych), a w której zarówno geny, jak i środowisko są technicznie opanowane, a człowiek-cyborg jest projektowany i prowadzony przez technikę. Współcześnie formułuje się coraz więcej szczegółowych strategii stymulowania progresu człowieka, z pominięciem oddziaływań edukacyjnych. Wszelkie typy stymulatorów mają mieć wyłącznie naturę techniczną. Rozważaniom nt. czwartej rewolucji przemysłowej; rozwoju sztucznej inteligencji; udoskonalaniu człowieka i na tym tle przyszłości edukacji planuję poświęcić swoje refleksje podczas wystąpienia.

prof. dr hab. Danuta
Urbaniak-Zajac
Uniwersytet Łódzki

Od metodologii normatywnej do rekonstrukcyjnej – problemy i wątpliwości

Tradycyjnie ujmowana metodologia ma charakter normatywny, stanowi reguły, których przestrzeganie ma prowadzić do wiarygodnego poznania, a z pewnością do poznania wolnego od błędów. Reguły mają swoje uzasadnienie w przyjmowanym ideale nauki i we wzorze metody naukowej. Erozja tego ideału i zakwestionowanie założeń jednej metody naukowej prowadzi do wyodrębniania się nowych konstruktów teoretyczno-metodologicznych uzasadniających inne sposoby prowadzenia badań. Rodzi się więc pytanie, czy wszystko? Sytuacja wielości rozwiązań i możliwości skłania do pytania o rolę metodologii. Czy będziemy optować za „istnieniem” różnych metodologii (np. metodologii ilościowej i jakościowej), czy jednak „chcemy” jednej metodologii, ale inaczej pomyślanej?

dr Katarzyna
Walentynowicz-Moryl
Uniwersytet Zielonogórski

O edukacyjnych oczekiwaniach studentów w (post)pandemicznej rzeczywistości

W wystąpieniu zaprezentujemy wybrane wnioski z pierwszej fazy realizacji projektu badawczego „Biografie edukacyjne w sytuacji niepewności – pomiędzy nauczaniem offline i online”. Badanie to ma charakter eksploracyjny, realizowane jest przy wykorzystaniu strategii jakościowej, metody biograficznej, techniki wywiadu swobodnego z wydzielonymi obszarami tematycznymi. Jego celem jest zrekonstruowanie biografii edukacyjnych studentów, którzy doświadczyli trzech modeli nauczania – nauczania tradycyjnego (offline), nauczania zdalnego (online) oraz nauczania hybrydowego. Na podstawie wypowiedzi 40 studentów, którzy uczestniczyli w pierwszej fazie realizacji projektu odpowiemy wstępnie na pytanie: Jakie oczekiwania edukacyjne mają studenci w (post)pandemicznej rzeczywistości? Oczekiwania te traktowane są jako efekt konieczności konfrontacji z odmiennymi modelami nauczania. Wskazanie oczekiwań edukacyjnych stanowić będzie wstęp do dyskusji o tym, czego nauczyło studentów ich doświadczenie edukacyjne w sytuacji niepewności (pomiędzy różnymi modelami nauczania).

dr Małgorzata Wałejko
Uniwersytet Szczeciński

Nieoczywista wartość ciszy w toku zajęć akademickich. Jak usłyszeć milczącego studenta?

Celem referatu jest przełamanie dydaktycznego stereotypu łączącego słowną aktywność na zajęciach z wiedzą lub przygotowaniem do zajęć oraz postulowanie odstąpienia od wymogu oratorskiej aktywności jako elementu oceny. Zostaną przedstawione inne możliwe przyczyny milczenia studentów i uczniów, w tym także stanowiące pożądany etap procesu twórczego. Autorka zaproponuje sposoby usłyszenia 'cichych' studentów bez zmuszania ich do ekspresji w standardowy sposób. Referat swoją problematyką wpisuje się w obszar badawczy pozytywnej samotności i wartości milczenia.

dr Anna Wawrzonek
Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu

Luka kompetencyjna – implikacje dla andragogiki

Celem wystąpienia jest "przyjrzenie się" kompetencjom, identyfikacja niedoborów kompetencyjnych dorosłych potrzebnych na różnych płaszczyznach aktywności życiowych dorosłych oraz zastanowienie się jaką rolę w ich rozwijaniu, wzmacnianiu powinna odegrać andragogika.

dr hab. Arkadiusz Wąsiński,
prof. UŁ
Uniwersytet Łódzki

Człowiek dorosły wobec fake newsów – przyczynek do dyskusji nad kryzysem uczenia się w czasach społecznej dezinformacji

Treść wystąpienia wiąże się z analizą fenomenu fake newsów konstytuującego rzeczywistość społecznego konstruowania wyobrażenia wiedzy o świecie i "formatującego" mentalnie współczesnego człowieka dorosłego. Fenomen ten niczym "potwór z Loch Ness" funkcjonuje w społecznej świadomości jako immanentny składnik rzeczywistości informacyjnej i komunikacyjnej, i w tym sensie współkreujący życie codzienne człowieka dorosłego, a jednocześnie jest nieuchwytny i tajemniczy w wymiarze indywidualnych doświadczeń biograficznych. Interesujący jest kontrast między konstruowaniem indywidualnych wyobrażeń i teorii na temat fenomenu fake newsów, przeświadczeniem o odporności na jego potencjalne wpływy, a niedostrzeganiem jego wpływu na sposób spostrzegania i odnoszenia się do różnorodnych aspektów otaczającego świata. Sytuacja taka może być również rozpatrywana w perspektywie andragogicznej. Wiąże się ona bowiem z pogłębiającą się niezdolnością człowieka dorosłego do samodzielnego odseparowania wiarygodnych informacji od zmanipulowanych, refleksyjnego namysłu nad nimi, a także do krytycznego poznawania rzeczywistości i samego siebie w relacji do niej. W tym kontekście zakłóceniom ulega jakość i treść uczenia się z własnych i cudzych doświadczeń biograficznych. Dyskusja nad nakreśloną problematyką będzie oparta o wybrane fragmenty wywiadów jakościowych z osobami dorosłymi realizowane w ramach realizowanego obecnie projektu badawczo-wdrożeniowego Infostrateg "AntyFakeNews, system do ochrony użytkowników przed fałszywymi informacjami dystrybuowanymi w sieci Internet".

dr Zuzanna Wojciechowska
Uniwersytet Warszawski

Uczenie się transformatywne w procesie przewlekłej choroby trzustki

Autorka podejmuje próbę opisu i rekonstrukcji procesu transformatywnego uczenia się osób doświadczających przewlekłej choroby trzustki, prezentując jednocześnie wyniki badań o charakterze biograficznym. Centralną kategorią, która wyłania się z toku analizy fragmentarycznie zaprezentowanego materiału empirycznego, jest kwestia refleksyjnego budowania tożsamości i sytuacji trudnych oraz kryzysowych jako epifanii umożliwiających rekonstrukcję posiadanej ramy odniesienia. Autorka, przyjmując założenia teorii uczenia się transformatywnego Jacka Mezirowa oraz biograficznego uczenia się Petera Alheita, tworzy pojęciową ramę, w której osadza – zebrane w wyniku analizy pamiętników cyfrowych – wypowiedzi narratorów. Przedstawia przełomy związane z chorobą przewlekłą i dokonującą się transformację indywidualnej perspektywy oraz nowo powstałe punkty widzenia, niosące za sobą zmiany w codziennym życiu człowieka, który dokonuje dekonstrukcji dotychczasowych schematów biograficznych. Przedstawiony fragment realizowanych w perspektywie biograficznej badań pozwala autorce na wyłonienie szeregu cech procesu uczenia się transformatywnego w kontekście przewlekłej choroby trzustki. Ontologiczne przesłanki ujmowania świata społecznego chorych autorka zaczerpnęła z teorii symbolicznego interakcjonizmu.

dr Elżbieta Woźnicka
Państwowa Uczelnia im.
Stefana Batorego w
Skierniewicach

Absolwenci kierunków humanistycznych na rynku pracy i ich kompetencje przedsiębiorcze – raport z badań międzynarodowych

Referat podejmuje problem wyposażenia, w trakcie studiów na kierunkach humanistycznych, młodych dorosłych w kompetencje pozwalające prowadzić im własną firmę. W 6 krajach zostały przeprowadzone badania wśród absolwentów kierunków humanistycznych. Celem prowadzonych badań było poznanie ich potrzeb w zakresie kształcenia akademickiego i pozauczelnianego w zakresie podnoszenia kompetencji przedsiębiorczych. Celem badań było również poznanie oczekiwań pracodawców wobec kompetencji i umiejętności młodych dorosłych wchodzących na współczesny rynek pracy. Referat będzie analizą uzyskanych wyników badań oraz próbą wskazania działań naprawczych w obrębie kształcenia studentów kierunków humanistycznych w celu lepszego przygotowania ich do samozatrudnienia, podejmowania samodzielnej pracy, bycia konkurencyjnym na współczesnym rynku pracy.